

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВУВАННЯ СТУДЕНІВДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра філософії та суспільних наук

Основна мета будь-якої освіти - підготовка людини до будь-якої діяльності. І в даному процесі важливим є власне вираження студентської ініціативи по відношенню до процесу освіти, оволодінню необхідними уміннями і накопиченими знань. Цей процес як система завжди спирається на поведінкові, вмільсть і науково-методичні основи, які є стійкими досить тривалий час. Навчальна мотивація визначається як приватний вид мотивації. Через що визначено такі специфічні ознаки навчальної мотивації залежно від указанного виду діяльності: 1) визначається самою освітньою системою, освітньою установою; 2) організацією освітнього процесу; 3) суб'єктними особливостями студента; 4) суб'єктивними особливостями педагога і, перш за все, системи його відносин до студента і предмета викладання; 5) специфікою навчального предмета.

Перш за все необхідно виділити рушійні сили, що спонукають до вирішення проблеми: з боку студента не виникає внутрішньої потреби до вираження та утвердження своєї індивідуальності, а разом з цим і прояву ініціативи. Це пов'язано з тим, що залишена в спадок модель освіти, в тому числі і в ВНЗ, яка будується на основі передачі накопичених знань від викладача до учня через задалегідь в нормованим планам, що гальмує процеси ініціативи. Для сучасної людини важливий момент вибору, волі, самостійного рішення, а також відповідальності за нього. Це може забезпечити прояв ініціативності та мотивації у вирішенні не тільки учнівських, а й слідує за ними професійних завдань.

Мотиви поведінки викладача також вписуються в виділену вище систему. При цьому можна відзначити, що у ВНЗ організаційна норма у вигляді НДРС, яка зобов'язує викладача активізувати прояв творчого потенціалу студента і направляти його в певне русло. Але тут проявляється такий стереотип поведінки, при якому увага традиційно спрямовується до тих студентів, які показують досить високі результати в засвоєнні знань, що не завжди є показником їх творчого потенціалу.

З огляду на соціально-психологічні дослідження, причини мотивації під час навчальної діяльності індивідуальні для кожного з студентів відповідно до характеру найближчої референтної групи, рівня розвитку студентського колективу тощо. До того ж, мотивація завжди є віддзеркаленням поглядів на світ, ціннісних орієнтацій та установок тієї соціальної верстви представником якого виступає студент. На думку І.П.Тригуба до чинників, що впливають на спонукання до ініціативи конкретного студента до праці і навчання можна віднести: його власний інтерес до вивчаемого предмету, загальне бажання виконувати поставлені задачі та досягати в них успіхів, упевненість в необхідності виконуваних завдань і відчуття власної гідності, а також наполегливість і терпіння. Проте необхідно відмітити, що не всі студенти вмотивовані однаковими потребами, завданнями чи бажаннями. Де які будуть вмотивовані схваленням інших, інші – подоланням проблем.